

Teaching Guide				
Identifying Data				2022/23
Subject (*)	Teaching Galician History and Geography		Code	652G02040
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Fourth	Optional	4.5
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinador	Magdalena Vidal, María Victoria	E-mail	victoria.magdalena@udc.es	
Lecturers	Díaz Diéguez, Carlos Magdalena Vidal, María Victoria	E-mail	c.dieguez@udc.es victoria.magdalena@udc.es	
Web	https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/F57DK			
General description	<p>A materia está orientada ao traballo experimental, activo e vivencial, de cara a descubrir e comprender a realidade histórica e xeográfica de Galiza no seu conxunto, así como a realidade histórica e xeográfica local en particular, entendendo esta como un recurso didáctico e fonte de traballo versátil no que atinxo ao ensino-aprendizaxe do tempo pasado e da mutación do espazo. Preténdese que o alumnado coñeza a historia e o territorio galego, deseñando unha dinámica didáctica a partir desta dupla realidade.</p> <p>Ensáiese, de maneira experimental, a metodoloxía de trabalho por proxectos. Así, a materia defínea a propia dinámica do curso e os centros de interese do alumnado, polo que se trata dun programa flexíbel e aberto, áinda que cunha proposta básica de temas a abordar. O núcleo da materia está formado pola propia metodoloxía experimental, na que se fomenta a participación activa, a creatividade e a autonomía do alumnado.</p> <p>Realizaranse lecturas e debates na aula, así como obradoiros e actividades interdisciplinares; actividades complementadas, na medida do posible, de saídas ou roteiros culturais pola cidade.</p>			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informá-las e colaborar no seu tratamento.
A5	Coñecer as propostas e desenvolvimentos actuais baseado na aprendizaxe de competencias.
A14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática.
A16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula.
A17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en educación primaria.
A31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais.
A32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais.
A33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instrutiva e cultural.
A34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico.
A35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos.
A36	Coñecer o feito relixioso ao longo da historia e a súa relación coa cultura.
A37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B8	Capacidade para elaborar discursos coherentes e organizados lóxicamente.

B9	Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e na escrita.
B13	Lectura e interpretación de imaxes.
B14	Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o traballo, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conxunta como individual.
B15	Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.
B21	CB1 - Que os estudiantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio
B22	CB2 - Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio
B23	CB3 - Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B24	CB4 - Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B25	CB5 - Que os estudiantes desenvolvesen aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas lingua s oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes	Learning outcomes	Study programme competences		
		B1	B3	C1
Recoñecer no entorno xeográfico, histórico e cultural galego aqueles recursos metodolóxicos e didácticos mais axeitados para traballar a área do entorno social e cultural galego.		B13	B15	
Deseñar propostas didácticas sobre o contorno galego dende as perspectivas xeográfica, histórica e/ou cultural, de maneira interrelacionada.		A4	B4	C1
		A5	B5	C8
		A16	B8	
		A17	B9	
		A32	B14	
		A37	B22	
			B24	
Coñecer e comprender algúns temas e momentos principais da evolución histórica de Galicia e a súa relación coa didáctica na Educación Primaria.		A31		
		A32		
		A33		
		A34		
Coñecer e analizar os contidos referidos ao coñecemento do contorno do currículo de Educación Primaria: a realidade xeográfica, histórica, social e cultural de Galicia como un espazo dinámico.		A32	B25	
		A33		
		A36		

Fomentar actitudes de valoración, respeto e conservación do patrimonio natural, cultural e histórico de Galicia	A14 A34 A35	B6	C4 C7
---	-------------------	----	----------

Contents			
Topic	Sub-topic		
Unidade 1: Introdución. O medio histórico e xeográfico nas Ciencias Sociais: campo de coñecemento e formulación interdisciplinar.	<ul style="list-style-type: none">- Fundamentos da materia: Que obxectivos nos marcamos? Cales son os centros de interese?.- A interdisciplinariedade e o traballo por proxectos na didáctica do medio xeográfico e histórico de Galiza nas estratexias metodolóxicas e recursos didácticos das Ciencias Sociais. Coñecemento, deseño e avaliación de proxectos innovadores na didáctica das ciencias sociais aplicados ao medio cultural galego.- A avaliación dos coñecementos sociais, obxectivos e medios. As finalidades educativas das ciencias sociais: formación do pensamento social, educación democrática e aprendizaxe de actitudes e valores nunha sociedade multicultural.- O medio cultural e o currículum escolar da área de Ciencias Sociais da Xunta de Galicia.		
Unidade 2. A Xeografía física e humana de Galiza e as paisaxes naturais.	<ul style="list-style-type: none">- O patrimonio xeográfico de Galiza na área do coñecemento do medio social e cultural.- Ensino e aprendizaxe da xeografía, a construción do concepto de espazo xeográfico.- O clima, o relevo, acción humana no medio, etc.- Que é a paisaxe?- Recursos didácticos para traballar a xeografía de Galiza.		
Unidade 3. Vivir en sociedade. Paisaxes históricas e culturais.	<ul style="list-style-type: none">- O patrimonio histórico de Galiza na área do coñecemento do medio social e cultural.-Identidade e diversidade cultural.-Historia versus memoria histórica.- Iniciación á recollida de información sobre a paisaxe histórica a partir de imaxes, restos e reconstrucións arqueolóxicas, obras de arte e textos escritos.- Observación e análise da contorna social.- As fontes de información e documentación da contorna.-Mitos e lendas versus Historia.		
Unidade 4. Evolución histórica de Galiza: desde a Prehistoria até a Contemporaneidade e o mundo da Globalización (e os vinculados con outras sociedades desde a Antigüidade).	<ul style="list-style-type: none">- Construíndo a Prehistoria e Historia de Galiza a través de períodos e temáticas seleccionadas para o ensino aprendizaxe da historia, a construción do concepto de tempo histórico e outros conceptos sociais.-Biografías senlleiras como medio de comprensión da evolución histórica.- A arte e outras manifestacións da comunicación e da creatividade. As manifestacións artísticas e culturais e o seu significado social.- As manifestacións culturais tradicionais traballadas dende o patrimonio material e inmaterial.-Vinculos entre a sociedade galega e outras sociedades desde a Antigüidade.-A Galiza da Globalización.		
Unidade 5. Espazos singulares de Galiza: Evolución no tempo e mutación do espazo.	<ul style="list-style-type: none">-Explicación e comprensión de espazos de especial singularidade.-Coñecer e aprender a ensinar espazos singulares.		

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	A4 B1	2	3	5
Collaborative learning	B5	5	10	15
Events academic / information	A17 B6	1	5	6
Field trip	A33 A34 A35 B1 C4 C7	2	21	23
Objective test	A31 A32 B3 B13	1.5	8	9.5
Workshop	A14 A16 A37 B3 B4 B5 B8 B9 B14 B15 B24 B25 C1 C8	4	25	29
Guest lecture / keynote speech	A5 A31 A32 A33 A36 B21 B22 B23	16	7	23
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Introductory activities	Periodica e sistematicamente faranse debates e discusións de ideas previas sobre a motivación, interese e coñecementos con respecto á planificación e desenvolvemento da materia.
Collaborative learning	Organización en pequenos grupos para traballar conxuntamente na resolución de tarefas sobre temas que xordan da dinámica da propia materia e temas propostos pola profesora.
Events academic / information	Realizarase algunha actividade tipo encontro, conferencia, charla, pequeno curso nas que o alumnado terá a oportunidade de actualizar os seus coñecementos e coñecer experiencias relacionadas co ámbito da materia.
Field trip	Estas actividades permiten desenvolver as capacidades relacionadas coa observación directa cara á recollida de información do medio xeográfico e histórico galego para a percepción do seu potencial educativo e formador. Son saídas concibidas para o coñecemento do medio cultural no seu más amplio ámbito, por medio da aprendizaxe directa. As saídas poderán ser a contornos naturais de interese xeográfico, exposicións, museos, xacementos e centros do patrimonio, e teranse en conta as posibilidades e oportunidade para a súa realización.
Objective test	Ao ser unha materia de marcado carácter experimental, didáctico e de traballo colaborativo, realizarase un exercicio simple para que cada alumna/o responda de maneira individual a cuestións traballadas.
Workshop	Están concebidos como ensaios de experimentación de traballo por proxectos. Dado o carácter didáctico da materia, os obradoiros son de grande interese e son o núcleo central. Materialízanse en debates, exposicións, etc., deseñados e desenvolvidos polo alumnado guiado pola profesora.
Guest lecture / keynote speech	As explicacións teóricas referiranse ós contidos básicos que forman a estrutura de cada tema, cunha orientación didáctica principalmente. Realizarase co apoio de documentación específica e terá especial incidencia na metodoloxía e na práctica para a didáctica do medio histórico e xeográfico.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Collaborative learning Workshop	O traballo colaborativo e os obradoiros terán un seguimento personalizado para garantir o cumprimento dos obxectivos e prazos así como para resolver dúbidas. Ademais, o alumnado que se acolla á dispensa académica terá o dereito e a obligatoriedade dun mínimo de 3 titorías para facer un seguimento dos traballos de curso que vaia elaborando.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Collaborative learning	B5	Ao longo do curso realizaranse actividades e traballos que serán avaliados como grupo e individualmente.	30

Objective test	A31 A32 B3 B13	Ao ser unha materia flexible que se vai construíndo segundo os centros de interese do alumnado guiado pola profesora, e de marcado carácter experimental, esta proba é un exercicio simple a modo de resumo individual do traballado durante o curso.	30
Workshop	A14 A16 A37 B3 B4 B5 B8 B9 B14 B15 B24 B25 C1 C8	O deseño, planificación e desenvolvemento dos obradoiros requieren unha participación activa do alumnado. Valorarase a actitude, dedicación, implicación e creatividade. *Realizarase algunha proba de control sobre esta metodoxía.	30
Field trip	A33 A34 A35 B1 C4 C7	A asistencia será obligatoria e puntuará a participación activa, así como nas tarefas previas e posteriores ás mesmas.	10
Others			

Assessment comments

Terase en conta a participación activa e dedicación, ademais da adquisición dos coñecementos propios da materia.

O

alumnado que non chegue a unha asistencia do 80%, será avaliado cos mesmos criterios que o alumnado matriculado a tempo parcial (en todo caso, e se for o caso, terase en conta o contexto que puidera estar provocado polas circunstancias sanitarias).

O alumnado que se acolla a tempo parcial/dispensa académica, terá que realizar un traballo de curso individual e a proba obxectiva, cualificados cun 40% e cun 60%, respectivamente. Para acollerse a esta modalidade é condición necesaria asistir a titorías (mínimo de dúas titorías) para facer un seguimento directo da elaboración do traballo de curso e dialogar sobre o tema escollido para o devandito traballo.

Na realización do devandito traballo (así como de calquera outro), o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada esta causa de cualificación suspenso na devandita actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

Así mesmo, recoméndase ter presente unha perspectiva de xénero na redacción do documento, non sendo aceptables faltas ortográficas. Igualmente, evitarase a entrega do traballo en formato papel, en favor do ecosistema, optándose polo formato dixital.

*No caso de que as condicións sanitarias impidan a presencialidade á hora de realizar as probas, estas realizaranse de maneira telamática (vía Teams, Forms e/ou Moodle).

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none">- AA.VV. ((1991-2008)). Galicia. Proxecto Hércules.. A Coruña: Hércules Editorial.- AA.VV. ((1999)). Atlas histórico de Galicia.. Vigo: Nigra Trea- Aldrey Vázquez, J.A., Lois González, R.C. ((2010)). Breve Xeografía de Galicia. Vigo: A Nosa Terra- Armas Castro, X. coord. ((2002)). Ensinar Historia de Galicia.. Santiago: ICE- Andrade Cernadas, J.M. ((1995)). Didáctica de la H^a de Galicia. Tosoxoutos- Carballo, X. ((2007)). Arqueoloxía de Galicia. Itinerarios polo pasado.. Vigo: Nigra Trea- Castro, X. ((2007)). Historia da vida cotiá en Galicia. Vigo: Nigra Trea- Cooper, H. ((2002)). Didáctica de la historia en la enseñanza infantil y primaria. Madrid: MEC-Morata- Diéguez Cequiel, U.-B. (2019). "A Ribeira Sacra luguesa desde a didáctica das ciencias sociais. Ensino e aprendizaxe do tempo e o espazo desde unha paisaxe singular" en Macía Arce, C., La reconfiguración del medio rural e. Santiago de Compostela: Andavira- Egan, K. ((1991)). La comprensión de la realidad en la educación infantil y primaria.. Madrid: Morata- Egan, K. (2010). Leearning in depth.. Chicago: The University of Chicago Press- Mariño, X.R. & González, X.M. ((2010)). Diccionario de etnografía e antropoloxía de Galiza.. Vigo: Nigratrea.- Méndez Fernández, L. ((2000)). Por que se chama así este sitio. Santiago: Lea- Pérez Alberti, A. ((2008)). Espacios naturales de Galicia.. Lundwerg- Pazo Labrador, A. X. ((2007)). Nocións básicas de xeografía xeral física para mestres: as consecuencias xeográficas dos procesos naturais.. Vigo: Universidade- Rodríguez Troncoso, M. ((2005)). Historia dunha aldea galega. Coas mans encol do lume.. Vigo: Ir Indo- Piñeira Mantañán, M.J. e Santos Solla, X.M. (2011). Xeografía de Galicia.. Vigo: Xerais- Villares, R. ((2004)). Historia de Galicia.. Vigo: Galaxia- Villares, R., Armas, J., et al ((1990)). Historia de Galicia. Textos y materiales para su historia.. Barcelona: Crítica Segundo avance o curso e traballando dende os centros de interese e realizando saídas e outras actividades, iranse proporcionando outras fontes de información, ademais das bibliográficas que se irán incrementando.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

 Trátase dunha materia que se realizará principalmente cunha metodoloxía activa, na que a propia dinámica do curso irá sinalando os centros de interese do alumnado e, en base a estes, iranse concretando temáticas e actividades a realizar. Así, é necesaria a asistencia e participación activa tanto nas sesións maxistrais

como nas sesións interactivas e en todas as actividades desenvolvidas no contexto da materia.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.